

# TAISYKLINGOS TARTIES REIKALAVIMAI IR NORMOS

## Klaidos

- 8.1. Skirti trumpuosius balsius nuo ilgųjų ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse:

a ir ā

pvz.: ràstų – rãstų, tà – tã; rastù – rãstù, dúona – dúonã

e ir ē

pvz.: nèšti – nẽša; tesiù – tẽsiù, sáule – sáulė

e ir é

pvz.: vèsti – vésti, èstų – éstų; režimas – réžimas

i ir y

pvz.: tris – trỹs, kuri – kurĩ; šilù – šylù, stóti – stótį

u ir ū

pvz.: siùsti – siũsti, namù – namũ; rudà – rūdà, kéltu – kélty

o ir ō

pvz.: sòdà – sòdã; jonù (jònas) – Jonù (Jõnas)

Pastaba. Ypač nepriimtina ilginti trumpuosius kirčiuotus balsius žodžio gale.

- 8.2. Skirti balsius e, é, o nuo sutaptinių dvibalsių ie, uo kirčiuotuose ir nekirčiuotuose skiemenyse

pvz.: sēnã – síenã, rėkti – riėkti, ódã – úodã; senėlė – sienėlė, rėkimas – riėkimas, kopimas – kuopimas

- 8.3. Skirti dvibalsių ir mišriųjų dvigarsių tvirtapradę priegaidę nuo tvirtagalės:

ái ir aĩ,

pvz.: táiko – laĩko, tái – taĩ

áu ir aũ,

pvz.: tráukia – šaũkia, láuk – laũk

éi ir eĩ,

pvz.: léisti – keĩsti

ùì ir uĩ,

pvz.: ùiti – puĩkti

ál ir aĩ,

pvz.: káltas – kaĩtas

ám ir aĩ,

pvz.: sámtis – kaĩštis

án ir aĩ,

pvz.: kánda – raĩnda

ár ir aĩ,

pvz.: tárpas – vaĩpas

él ir eĩ,

pvz.: kélti – telkti

ém ir eĩ,

pvz.: pémpė – teĩpė

én ir eĩ,

pvz.: sénti – keĩtė

ér ir eĩ,

pvz.: vérti – veĩsti

ìl ir iĩ,

pvz.: pìlti – tiĩpti

ìm ir iĩ,

pvz.: kìmti – iĩmti

ìn ir iĩ,

pvz.: pìnti – riĩkti

ìr ir iĩ,

pvz.: vìrti – viĩsti

ùl ir uĩ,

pvz.: kùlti – guĩti

ùm ir uĩ,

pvz.: stùmti – kuĩpti

ùn ir uĩ,

pvz.: siùndė – siuĩtė

ùr ir uĩ,

pvz.: kùrti – skuĩsti

Pastaba. Pageidautina skirti ilgųjų balsių ir sutaptinių dvibalsių ie, uo priegaides.

8.4. Laikytis kietųjų ir minkštųjų priebalsių tarimo taisyklių:

8.4.1. Tartti minkštuosius priebalsius prieš priešakinius balsius skoliniuose (kaip lietuviškuose žodžiuose):

prieš e

pvz.: dèmonas, nègras, procèsas

prieš è

pvz.: licèjus, panacéja, kupė

prieš i, y

pvz.: kumýsas, šašlýkas, situācija

8.4.2. Tartti minkštąjį priebalsį l prieš minkštuosius priebalsius (net jei tarp jų įsiterpia k ar g)

pvz.: buhálteris, Báltija, filme; aĩksnis, smùlkmena, álgebra

8.4.3. Tartti kietuosius priebalsius prieš kietuosius priebalsius

pvz.: balkònas, albùmas, fìlmas, kultūrà

Pastaba. 8.4.3. punkto reikalavimas gali būti netaikomas labai specialiems tam tikrų sričių terminams (pvz.: álfa, áltas, vòltas), kitų kalbų citatoms (pvz.: *salto mortale*<sup>1</sup>), kai kuriems iš tradicijos tariamiems žodžiams (pvz.: pòlka, vālsas).

Pagal <http://www.vlkk.lt/lit/klaidos/tarties-reikalavimai.html>

---

<sup>1</sup> Aukštai ore atliktas persivertimas per galvą.